Mużika u Baned

(It-tieni parti)

Kitba u riċerka ta' Lorenzo ZAHRA

Wara li ġiet ippubblikata l-ewwel parti ta' din ir-rubrika interessanti fl-annwal tas-Soċjetà Filarmonika Nicolò Isouard fl-2004 ser inkomplu bit-tieni parti din is-sena fejn ser nibdew mill-1884 sa l-1900. Ta' min jirrimarka li anke f'din il-parti, ħadd ma għandu jippretendi li ser isib il-ħidma tal-baned kollha li issa kienu żdiedu ġmielhom. Huwa fatt ukoll li xi baned ftit li xejn kienu jħabblu rashom jibgħatu tagħrif lill-ġurnali, waqt li oħrajn ma kienux jonqsu jibgħatu u naturalment isibu appoġġ għall-publikazzjoni. Bosta drabi l-baned kienu jibgħatu l-programmi li jkunu ser jesegwixxu u li jkunu ppublikati. Ħaġa li mis-snin tletin bdew jiġu ppubblikati programmi f'xi ktejjeb mill-istess Każini jew istituzzjonijiet festivi. Dawn illum saru kotba ta' interess, imżewqa bir-ritratti u mimlija bil-messaġġi uffiċjali, b'tagħrif dwar il-ħidma u programmi mużikali kif ukoll tagħrif storiku marbut mal-baned, il-festi u l-knejjes tagħna. Dawn jiffurmaw il-ġrajja għal quddiem. Nifhmu li r-referenzi tagħna li ġbarna jkunu ta' għajnuna fit-tiftix għal aktar tagħrif dwar ġrajjet il-baned tagħna - l-awtur Lorenzo Zahra.

Referenzi u abbrevjazzjonijiet:

Avv	*Avvenire*
B tal M	*Bandiera tal-Maltin*
CMM	*Cor. Merch. Maltese*
DMC	*Daily Malta Chronicle*
G di M	*Gazzetta di Malta*
M/H	*Malta Herald*
M	*Il Malta*
M/T	*Malta Tagħna*
Malta Std.	*Malta Standard*
Pub. Op.	*Public Opinion*

1884

- Il-Banda San Ġorġ ta' Bormla fil-Belt. (CMM, 26/01).
- L'Isle Adam iddoqq fuq is-Saqqajja, ir-Rabat. (CMM, 02/02).
- Ftuħ tal-Każin Unione fil-Belt, fi 13, Strada Brittanica. (CMM, 13/02).
- Il-Banda Unione ta' Ħal-Luqa bit-tieni programm tagħha. (CMM, 17/02).
- Il-Banda La Vincitrice ddoqq Innu Nazzjonali fit-Teatrin Indipendenza, San Ġiljan. (CMM, 03/04).
- Il-Banda Nazionale Vincitrice fil-festa ta' S. Ġorġ f'Ħal-Qormi. (CMM, 21/04).
- Il-Banda San Giorgio ta' Cospicua fiż-Żejtun fil-festa tad-Duttrina. (CMM, 20/06).
- Il-Banda San Giorgio ta' Cospicua fi Pjazza S. Margerita. (CMM, 27/06).
- Il-Banda La Vallette tagħmel festa b'inkwadru/ritratt ta' Sir Agostino Naudi. (CMM, 05/07).
- Il-Banda San Giorgio ta' Cospicua fix-Xatt ta' l-Isla. (CMM, 26/07).
- Fil-festa ta' San Duminku mżanżan innu ġdid ta' Privitera bil-kant tat-tfal immexxija minn F. Galea u l-Banda Nazionale Vincitrice. (*Fede Azione*, 09/08).
- Il-Banda San Ġorġ u l-Banda La Vallette fil-Birgu fil-festa ta' S. Lawrenz. (CMM, 02-09/08).
- Il-Banda Nazionale Vincitrice fil-Pjazza tal-Palazz il-Belt, diretta mis-Surmast F. Galea, fejn daqqet valz iddedikat lil Nelly Smith. (*Malta Std.*, 03/09).
- Il-Banda Nazionale Vincitrice b'innu ġdid ta' S. Duminku ta' Mro. Privitera, u daqqithu fil-festa tal-Vitorja l-Mellieħa bil-versi għall-Madonna meta tmexxiet mis-Surmast Filippu Galea. (Risorgimento, 06/09).
- Il-Banda La Vallette fil-Pjazza tal-Palazz. Kien hemm ukoll il-Banda tal-*Hampshire Regt.* (Malta Std., 19/09).
- Il-Banda Konti Ruġġieru fis-Saqqajja, ir-Rabat. (CMM, 03/10).
- Fil-Pjazza tal-Palazz daqqew il-Baned La Vallette u tal-*Hampshire Regt.* (Malta Std., 06/11).
- Il-Banda Militari ta' *Shropshire Regt.* taħt Mro. J. Phillips fil-Belt. (CMM, 11/11).
- Il-Banda Konti Ruġġieru bi programm fuq is-Saqqajja r-Rabat. (CMM).

1885

- Il-Banda Nazionale Vincitrice fi Pjazza S. Ġorġ taħt is-Surmast Filippu Galea, u tispiċċa l-programm bil-'*God Save*'. (Malta Std., 17/01).
- Il-Banda Nazionale Vincitrice ddoqq fi Pjazza S. Ġorġ taħt is-Surmast A.P. Hare. (CMM, 26/01).

- Il-Banda Nazionale Vincitrice fi Pjazza S. Ġorġ taħt Tanfare. (CMM, 20/01).
- Ftuħ ta' Każin Egwaljanza fil-Ħamrun mis-Sur F. Orlando. (CMM, 24/01).
- Il-Banda L'Isle Adam bi programm fuq is-Saqqajja, ir-Rabat. (CMM, 30/01).
- Il-Banda *South York Regt.* fi Pjazza S. Margerita taħt is-Surmast Le Grove. (Risorgimento, 15/04, 10/06 u 14/06).
- Fi Pjazza S. Ġorġ il-Belt programm minn *Mass Bands* li fih ħadu sehem dawn il-Baned: *1st East Kent, 1st Hams., 1st Dorset, 2nd Yorks*, R.M.F. u Nazionale Vincitrice. (Risorgimento, 06/06).
- Fil-festa tad-Duttrina ż-Żejtun indaqqet il-mużika ta' Bugeja. Kien hemm żewġ baned taż-Żejtun, waħda taħt Orazio Dingli u l-oħra taħt Pio Caruana Dingli. (Risorgimento, 14/06).
- Il-Banda La Vallette f'Għar id-Dud taħt is-Surmast Miruzzi, għax Bartoli kien daħal surmast ta' l-R.M.F.A. u skond ir-regolamenti ma setgħax imexxi banda ċivika. (Malta Std., 16/07).
- Il-Banda *Duke of York* tal-Birgu fil-festa tal-Madonna tal-Karmnu l-Belt. (Stella Levantina, 20/07).
- Il-Banda Nazionale Vincitrice tibdel isimha għal Prince of Wales mid-29 ta' Lulju 1885. (CMM, 30/07 u Malta Std., 30/07).
- Appell lill-baned biex bħas-sena ta' qabel jieħdu sehem fil-festa Nazzjonali u jkollna Innu Nazzjonali. (Il-Poplu, 31/07).
- Il-Banda ta' Birkirkara fix-Xatt ta' Tas-Sliema taħt is-Surmast Ant. Galea. Il-Baned La Vallette u l-P.o.W. mogħtijin rigali leġiju mill-Gvernatur Simmons. (Risorgimento, 02/08).
- Mro. Malfeggiani b'kunċert fil-Manoel jippreżenta tliet biċċiet mużikali li ħejja għall-festa ta' San Lawrenz tal-Birgu. (Risorgimento, 07/08).
- Iż-żewġ baned tal-Belt fil-festa ta' San Duminku tal-Belt. (Malta Times, 08/08).
- Fil-festa ta' San Duminku l-Belt tieħu sehem il-Banda P.o.W. taħt Mro. Galea u ddoqq l-Innu S. Duminku ta' Privitera għat-tieni sena. (Fede Azione, 11/08).
- Il-Banda Nazionale tirrifjuta li ddoqq Innu Nazzjonali għax kien miktub mill-barrani Privitera. (Risorgimento, 21/08).
- Il-Banda P.o.W. iddoqq fix-Xatt tad-Dwana għar-Regatta tat-8 ta' Settembru. (Malta Std., 10/09).
- Il-Banda P.o.W taħt is Surmast Galea fi Pjazza S. Ġorg il-Belt. (Risorgimento, 01/10).
- Il-Banda P.o.W. iddoqq waqt festa lill-Padre Scio Ġiżwita u kien hemm bosta mistednin. (Risorgimento, 18/10).
- Il-Banda La Vallette tieħu sehem fil-ftuħ tas-sena teatrali fit-Teatru Rjal taħt Ronzoni, l-impressarji ta' Naudi, Ferro u Nani. Kien preżenti l-Gvernatur. (Malta Std., 05/11).
- Il-Banda Militari *1st Battalion Hemps Rgt.* fil-Belt taħt J.M. Salew. (Malta Std., 17/12).
- Il-Banda La Vallette bi programm fi Pjazza S. Ġorg taħt is-Surmast Miruzzi ddoqq 'Donna Juanita' ta' Suppè. (Risorgimento, 20/12).

1886

- Il-Banda P.o.W. taħt is-Surmast F. Galea fil-Belt fl-1 ta' Jannar 86. (Malta Std., 31/12).
- Il-Banda La Vallette għall-festa ta' Ħal-Balzan taħt Miruzzi. (Malta Std., 23/03).
- Il-Banda Prince of Wales fl-okkażjoni tat-tqegħid ta' l-ewwel ġebla tal-knisja l-ġdida fl-Imsida. (Malta Std., 23/03).
- Il-Militar jippreżenta *Tatoo* fix-Xagħra tal-Furjana fl-okkażjoni ta' għeluq snin ir-Regina. (Il Popolo, 29/05).
- Bidu tal-Banda Cavalieri di Malta f'tas-Sliema fiċ-Circolo Ceschi. (Malta Std., 27/05).
- Ftuħ tal-Każin San Ġużepp f'Ħal Għaxaq. Kienu nies tal-faħam li talbu lis-Sur Randon. Hekk kien il-bidu tal-banda taħt is-Surmast Caruana Dingli. (Portafoglio, 10/06).
- Fl-*Admiralty House* fil-Birgu jsir festin mir-*Rear Admiral* bil-banda tal-*HMS Alexandria*. (CMM, 22/07).
- Baned militari f'tas-Sliema f'Lulju. Kienu r-*Royal Highlanders*, il-*Gordon Highlands*, id-*Duke of Cornwall* u l-*Light Infantry South Yorkshire*. Uħud daqqew darbtejn tul ix-xahar. (Malta Std., 29/07).
- Il-Banda La Stella t'Għawdex fil-Belt Valletta. (Il Malta, 30/07).
- Il-Banda Unione ta' Ħal Luqa ddoqq ix-Xatt ta' tas-Sliema taħt is-Surmast Gavino Camilleri. (Il Malta, 17/07).
- Għall-festa ta' S. Duminku fil-Belt kien hemm il-Banda La Stella t'Għawdex, La Naz. Vincitrice li issa saret Prince of Wales u l-Melita tan-Naxxar taħt is-Surmast Micallef. (Il Popolo, 07/08).
- Għall-festa ta' Stella Maris kien hemm il-baned Naz. Vincitrice, Unione ta' Ħal-Luqa, Vitoria tan Naxxar u Melita tan-Naxxar. (Il Popolo, 21/08).
- Il-Banda La Vallette fi Pjazza Prince of Wales tas-Sliema waqt li l-banda La Vilhena fuq il-Fosos tal-Furjana taħt C. Abela. (Il Popolo, 01/09).
- F'tas-Sliema tiġi fformata l-Banda Cavalieri di Malta. (Crepuscoli, 18/09).
- Il-Circolo Ceschi jifforma banda bl-isem ta' Cavalieri di Malta f'tas-Sliema taħt is-Surmast Camilleri. (Malta Std., 30/09).
- Fi Pjazza S. Ġorġ il-Belt jindaqq Innu Nazzjonali tal-Prof. Privitera minn Siracusa bil-versi tal-Prof. Luigi Buillon u esegwit taħt id-direzzjoni tas-Surmast G.M. Spiteri. (Risorgimento, 24/09).
- Għall-festa Nazzjonali ħadu sehem il-baned Unione ta' Ħal Luqa u dik tan-Naxxar. Jindaqq l-Innu Nazzjonali ta' Privitera li kien strumentat mis-Surmast

C. Galea. (Il Popolo, 25/09).

- Iż-żewġ baned tal-Belt bi programmi fil-Belt Valletta. (Malta Std., 07 u 14/10).
- Il-Banda Prince of Wales bi programm fil-Belt fl-okkażjoni tal-*45th Birthday* tal-Prinċep. (Malta Std., 11/11).
- Il-Banda Prince of Wales taħt F. Galea bi programm fil-Pjazza l-Belt. (Il Popolo, 04/12).
- Il-Banda S. Andrija taħt Tumas Galea fil-festa ta' S. Andrija f'Ħal Luqa. (Il Popolo, 04/12).
- Il-La Vallette ddoqq meta n-Nobbiltà Maltija ltaqgħet mad-Duka ta' Edinburgh fil-Palazz tal-Baruni Azzopardi. (Malta Std., 23/12).
- Il-Banda S. Ġorġ ta' Bormla twassal sax-Xatt ta' San Lawrenz il-Birgu lir-Reġimenti Sussex u Northumberland Fusiliers meta kienu sejrin l-Afrika.

1887

- Il-Banda La Stella t'Għawdex fil-festa tar-Rabat taħt Ġ. Borg. (Il Popolo, 04/01).
- Il-Banda S. Ġorġ ta' Bormla fuq is-Saqqaja, ir-Rabat. (Il Popolo, 22/01).
- Programmi mill-banda Mannarino taż-Żurrieq f'tas-Sliema fiċ-Circolo Ġorġ Mitrovich. Kien il-bidu ta' din il-banda? (Il Popolo, 18 u 30/04).
- Iż-żewġ baned tal-Belt fil-festi tal-Ġublew tar-Reġina fil-Belt. (CMM, 26/05).
- Fil-festi tal-Ġublew tar-Reġina, fil-Belt ħadu sehem il-Baned Cavalieri di Malta ta' tas Sliema, il-Banda Mannarino taż-Żurrieq u San Giorgio ta' Bormla. (CMM, 28/05).
- Programm mill-Banda Mater Mariae Grazie ta' Ħaż-Żabbar. (Il Malta, 27/05).
- Il-Banda Konti Ruġġieru fil-festa ta' Korpus tar-Rabat. (Arte e Azione, 14/06).
- Il-Banda Cavalieri di Malta tiffesteġġja l-Jum Nazzjonali f'Tas Sliema. (Il Malta 08/09).
- Il-Banda Prince of Wales taħt F. Galea fil-Pjazza l-Belt. (CMM, 24/11).
- Fil-festa Nazzjonali, iż-żewġ baned tal-Belt ħadu sehem. (Pub. Opinion, 19/12).

1888

- Tissemma l-isfida li kien hemm bejn iż-żewġ baned tal-Belt. (CMM, 21/01).
- Il-Banda tal-Belt *Prince of Wales* fil-festa tal-Karmnu bħala 'Befana'. (Malta Std., 18/02).
- Miet is-Surmast Giuseppe Privitera li kien ikkompona l-ewwel Innu Nazzjonali għal Malta. (Fede e Azione, 10/03 u Malta Times 09/03).
- Il-Banda La Vallette fi Pjazza S. Ġorġ taħt is-Surmast Gaetan Grech. (CMM, 08/04).
- Miet is-Surmast Luigi Amore ta' 80 sena li kien mużikant popolari fostna. (Fede e Azione, 17/04).
- Il-La Vallette ddoqq fil-Villa Bologna għand Lord Strickland f'H'Attard. (Malta Std., 17/04).
- Il-La Vallette taħt is-Surmast G. Grech fil-Pjazza l-Belt. Il-kumitat ħadha kontra l-Gvern li kien ħatar lis-Surmast Micallef biex jgħallem il-mużika tat-tfal orfni meta skond huma qalu li kien hemm oħrajn aktar kapaċi bħal Galea, Abela Scolaro u Grech. (Pub. Op., 21/05).
- Il-Banda S. Ġorġ ta' Bormla f'Għawdex fl-okkażjoni ta' l-ewwel ġebla tas-Santwarju ta' Lourdes fl-Imġarr. (CMM, 08/06).
- Il-Baned La Vallette u *Cavalieri di Malta* f'Tas Sliema mfaħħra. (CMM, 09/06).
- Festa tal-Madonna tal-Providenza għand il-Patrijiet Kapuċċini tal-Birgu. (CMM, 19/06).
- Fil-festa ta' San Ġwann fil-Kon-Katidral il-Belt u jieħdu sehem il-Banda La Vallette u l-Cavalieri di Malta ta' tas-Sliema. (CMM, 22/06).
- Il-Banda San Ġorġ ta' Bormla bi programm fi Pjazza Santa Margerita taħt is-Surmast Gaetano Grech daqqet fost oħrajn La Befana, Zampa, Ugonoth, Trovator, eċċ. u qalgħet ħafna tifħir. (CMM, u Pub. Op. 22-23/06).
- Tħabbar li l-programm mill-Banda *Black Watch* tar-Reġiment Skoċċiż fi Pjazza S. Ġorġ il-Belt. (Portafoglio Maltese, 25/06).
- Il-baned militari *Black Watch* u dik ta' l-*Essex Regt.* bi programmi f'Tas-Sliema. (Malta Std., 10/08).
- Fil-festi fl-Isla kien hemm il-Baned tal-Birgu, tal-Belt La Vallette u l-Prince of Wales u ta' Ħal-Qormi. (Malta Std. 07/09, u Malta Chronicle 11/09).
- Il-Banda La Vallette f'Kastilja *Officers Mess* f'festin speċjali ta' l-R.A u R.E. (Malta Std., 21/09).
- Il-Banda *Prince of Wales* tal-Belt iddoqq ukoll fil-*Mess ta' l-Uffiċjalità* f'Kastilja. (Malta Std., 12/10).
- Il-Banda La Vallette ddoqq fil-Palazz tal-Governatur f'festin mogħti minn Lady Torrens b'ħafna mistednin. (Malta Std., 23/11).
- Il-Banda *Prince of Wales* f'*entertainment party* fil-Palazz tal-Gvernatur meta kienu mistiedna d-Duka ta' Edinburgh u d-Dukessa. (Malta Chronicle, 07/12).

1889

- Programmi li fihom tissemma' l-Banda tal-Grazzja ta' Ħaż-Żabbar. (Il Malta, 15/02, 19/02 u 22/02).
- Tissemma' l-Banda S. Filippu ta' Ħaż-Żebbuġ. (Il Malta, 11/04).
- Iż-żewġ baned tar-Rabat – l'Isle Adam u Konti Ruġġieru - fil-Ġimgħa l-Kbira tar-Rabat. (Il Malta, 20/04).
- Isir il-funeral ta' Bandist tal-Banda Prince of Wales għaċ-Ċimiterju ta' l-Addolorata u fih ħadu sehem il-Baned *Prince of Wales*, La Vallette u Banda Militari. (Malta Std., 14/05).
- Festa tas-Ssma. Trinità fl-Isla u hemm kienu l-Banda S. Ġorġ ta' Bormla taħt Mro. G. Grech. (Pub.Op. 20/06).
- Il-Banda La Vallette u Cavalieri di Malta fil-festa tal-

Qalb ta' Ġesù f'tas-Sliema. (Malta Std., 05/07).

- Il-Baned R.M.A u l-*Prince of Wales* bi programmi fil-Belt u f'tas-Sliema. (Malta Chronicle, 26/07).
- Il-Banda R.M.A fil-Birgu fil-festa ta' S. Lawrenz. (Malta Chronicle, 09/08).
- Il-Banda tar-Royal Berkshire fil-Belt Valletta taħt Mro. Frances. (Pub. Op., 02/11).
- Jitħabbar li s-Soċjetà Vincitrice tal-Profs. Ronzoni esegwiet programm fi Pjazza S. Ġorġ fil-Belt. (La Campana, 19/11).
- Il-Banda S. Andrija taħt is-Surmast Catania fil-festa ta' S. Andrija f'Ħal-Luqa. (Pub. Op., 28/11).
- Dawn huma l-Baned li jsemmi l-*Almanacco Generale* ta' Giov. Muscat fl-1889:

La Vallete	Valletta	2 Piazza Regina	Direttur Gaetan Grech
Prince of Wales	Valletta	20 Piazza Fosse	Direttur Filippo Galea
L'Unione	Vittoriosa	9 Piazzetta	Direttore T. Catania
Cavalieri di Malta	Sliema	1 Strada it-Torri	Direttore Ferdinand Camilleri
San Giorgio	Cospicua	157 Strada S.Teresa	Direttore Gaet. Grech
L'Isle Adam	Rabat	32 Strada S Agostino	Direttore Lorenzo Gatt
Conte Ruggiero	Rabat	Strada Reale	Direttore Francesco Xuereb
Soc. Fil. dei Curmini	Qormi	Strada Reale	Direttore G. Zarb
Soc. Fil. del	Zabbar	Piazza S. Giacomo	Direttore C. Abela Scolaro
Soc. Fil. di	Birkirkara	23 Srada S Elena	Direttore Tommaso Galea
Mannarino	Żurrieq		Direttore Ignazio Catania
Cavaliere	Żurrieq	20 Strada Brittanica	Direttore C. Zammit
Soc. Fil. di	**Mosta**	**Strada Reale**	**Direttore Gius. Micallef**
Soc. Fil. del	Żejtun	Strada S. Caterina	Direttore G.B. Cassar
Sant'Andrea	Luqa	103 Strada Carmine	Direttore Tommaso Galea
L'Unione	Luqa	55 Srada S. Paolo	Direttore Gavino Camilleri
Vittoria	Naxxar	131 Strada S. Lucia	Direttore Carmelo Spiteri
Leone	Victoria	38 Via G. Garlo	Direttore A. Buhagiar
La Stella	Victoria	17 Strada Fontana	(Presidente Fortunat Mizzi LLD)

1890

- Il-Banda *Royal Berks* iddoqq fil-Belt. (Pub. Op., 09/01 u 16/01).
- Mro. Bonomu fit-Teatru Rjal bl-opra 'Cicco e Cola'. (Il Portafoglio, 16/01).
- Fil-festa ta' San Publiju kien hemm il-Baned *Royal Berks* ta' Ħaż-Żabbar, l-R.M.A, ta' Ħal-Qormi, *Cavalieri di Malta* u *Shropshire Regt. Band*. (Pub. Op., 15/04).
- Il-Banda ta' l-R.M.A taħt Mro. Filippo Galea, u tispiċċa bil-*God Save*. (Pub. Op., 15/05).
- Il-Banda Unione ta' Ħal-Luqa ddoqq fil-festa fl-Isla. (Il Malta, 06/09).
- Il-Banda S. Ġorġ ta' Bormla ddoqq taħt Mro. Abela Farrugia. (Il Malta, 22/09).

1891

- F'Ħaż-Żabbar jiftaħ każin ġdid mill-Mark de Piro u Savona. (Pub. Op., 27/01).
- Jiftaħ iċ-Ċirkolu San Mikiel f'Ħaż-Żabbar. (Il Malta, 28/01).
- Il-Baned La Vallette u *Prince of Wales* jingħaqdu flimkien fil-festa S. Pawl u fil-Pjazza daqqew il-God Save biex isellmu lill-Gvernatur. (Malta Std., 24/02).
- Fil-festa ta' S. Publiju kienu l-Baned Welsh Regt, R.M.A., ta' Ħaż-Żabbar taħt A. Agius u l-Prince of Wales tal-Belt. (Malta Std., 10/04).
- Il-Baned La Vallette u l-*Prince of Wales* idoqqu f'Tunes. (Pub. Op., 16/04).
- Il-Banda La Vallette tiffesteġġja lill-Maestri Nani u Camilleri. (Malta Std., 01/05).
- Il-Banda Cavalieri di Malta ddoqq f'Għar id-Dud. (Malta Std., 05/05).
- Il-Banda La Vallette u *Cavalieri di Malta* jdoqqu f'tas-Sliema. (Malta Std., 12/06).
- Is-Surmast Carabott ta' La Vallette onorat mill-*Bey* ta' Tunes u fil-visita reċenti offra bandalora. (Malta Std., 03/07).
- Il-Banda *Connought Rangers* tieħu sehem fil-festa tal-Vitorja fl-Isla taħt is-Surmast Evan. (Pub. Op.).

(ikompli f'edizzjoni oħra)

CASSIA WOODWORKS

Apertures • Furnitures • Kitchen Units

and all sorts of Joinery

Triq in-Naġġar, Mosta • Tel: 21 413587